การศึกษาวิจัยเรื่อง "การเฝ้าระวังผู้ต้องขังคดียาเสพติดมิให้กระทำผิดซ้ำ" มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อ ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังวัยหนุ่ม-สาว คดียาเสพติด ๒) เพื่อศึกษาถึงปัญหา อุปสรรค ในการแก้ไขผู้ต้องขังวัยหนุ่ม-สาว คดียาเสพติด และ ๓) เพื่อศึกษาหาแนวทางในการป้องกันผู้ต้องขังวัยหนุ่ม-สาว คดียาเสพติดมิให้กระทำผิดซ้ำ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็น เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ต้องขังวัยหนุ่ม-สาว อายุประมาณ ๑๘-๒๕ ปี ที่ กระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด จำนวน ๒๔๘ คน จากเรือนจำ/ทัณฑสถานทั้งสิ้น ๖ แห่ง ได้แก่ ทัณฑสถานหญิง กลาง ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง ทัณฑสถานบำบัดพิเศษลำปาง ทัณฑสถานบำบัดพิเศษขอนแก่น เรือนจำ กลางระยอง และทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ส่วนการจัดทำข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการ วิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS) จากนั้นได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน การทดสอบด้วยค่าไคสแควร์ โดยกำหนดค่านัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๕ และการสัมภาษณ์เชิงสึกกับ กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ต้องขังวัยหนุ่ม-สาว อายุประมาณ ๑๘-๒๕ ปี ที่กระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด จากเรือนจำ/ ทัณฑสถานทั้ง ๖ แห่ง จำนวน ๒๒ คน สรุปผลการศึกษาดังนี้

ผลการศึกษาเชิงปริมาณ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่เป็นเพศชาย นับถือศาสนาพุทธ มีอายุระหว่าง ๒๔-๒๕ ปี อายุที่กระทำความผิดครั้งแรกคือ ต่ำกว่า ๑๘ ปี อายุที่กระทำความผิดครั้งที่ ๓ อยู่ระหว่าง ๒๑-๒๓ ปี อายุที่กระทำความผิดครั้งที่ ๓ อยู่ระหว่าง ๑๘-๒๐ ปี มีระยะเวลาที่ต้องโทษครั้งแรกถึงครั้งที่ ๓ น้อยกว่า ๒ ปี สถานภาพโสด จบการศึกษาระดับประถมศึกษา อาชีพรับจ้างทั่วไป รายได้ ๔,๐๐๑-๖,๐๐๐ บาท/เดือน เป็น บุตรลำดับที่ ๑ บิดามารดาแยกกันอยู่ ได้อาศัยอยู่กับบิดา/มารดา ก่อนต้องโทษ ฐานะทางบ้านปานกลาง ที่อยู่ ของชุมชนเป็นเขตเมือง เป็นบ้านของตนเอง ลักษณะสภาพแวดล้อมในชุมชนเป็นชุมชนเมือง ส่วนใหญ่ผู้ต้องขัง ได้กระทำผิดซ้ำเป็นครั้งที่ ๒ ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ในภาพรวมที่เกี่ยวข้องมีผลต่อการกระทำผิดซ้ำในระดับปานกลาง ด้านสังคมมีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ในระดับปานกลาง ด้านสังคมมีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ในระดับปานกลาง การพดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับอายุเมื่อกระทำความผิดครั้งแรก ระยะเวลาที่ต้องโทษครั้งแรก การประกอบอาชีพก่อนต้องโทษ มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังอย่างมี นัยสำคัญ

ผลการศึกษาเชิงคุณภาพพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดใน ๒ ลักษณะ คือ ๑) ปัจจัยที่มีผลต่อ การกระทำผิดครั้งแรก ได้แก่ ธรรมชาติแห่งช่วงวัยของวัยรุ่น คือ ความคึกคะนอง การอยากรู้อยากเห็น สาเหตุ อันเนื่องมาจากเพื่อน ปัญหาความกดดันจากครอบครัว สาเหตุความจำเป็นด้านอาชีพและปากท้อง เกิดและ เติบโตขึ้นในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยยาเสพติด และ ๒) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำในครั้งที่ ๒ และครั้งที่ ๓ คือ ความอ่อนแอภายในจิตใจของตนเอง การกลับสู่สิ่งแวดล้อมทางสังคมเดิม เรื่องเกี่ยวกับเงินและ การอยู่รอด ระยะเวลาที่ถูกคุมขังในครั้งแรกส่วนใหญ่ไม่รุนแรง ทำให้ผู้ต้องขังบางคนไม่เกรงกลัวต่อการ กระทำผิดอีก

ส่วนปัญหา/ข้อจำกัดในการป้องกันและแก้ไขมิให้ผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด พบว่า ๑) กระบวนการบำบัดฟื้นฟูด้วยโปรแกรมแก้ไขพื้นฐานต่าง ๆ อาทิ การให้บริการด้านการศึกษา การฝึกอบรม วิชาชีพซึ่งเป็นอาชีวบำบัด ตลอดจนการอบรมศีลธรรม จริยธรรมต่าง ๆ เป็นปัญหาข้อจำกัด การจัดให้มีการ ฝึกอาชีพที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ต้องขังและตรงตามบริบททางสังคมเศรษฐกิจที่แท้จริง ๒) จำนวน ผู้ต้องขังที่เพิ่มขึ้น เจ้าหน้าที่เรือนจำและทัณฑสถานไม่สามารถดำเนินการควบคุมแก้ไขพื้นฟูพฤติกรรมและให้ สวัสดิการต่าง ๆ กับผู้ต้องขังได้อย่างมีประสิทธิภาพ งบประมาณมีจำกัด ๓) เมื่อผู้ต้องขังพ้นโทษออกไปจาก เรือนจำ/ทัณฑสถานแล้ว กระบวนการติดตาม ดูแลพฤติกรรมเป็นไปได้ยาก ๔) สังคมโดยภาพรวมมีความ เสื่อมโทรมอ่อนแอ ไม่ว่าจะเป็นความล้มเหลวของระบบป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในประเทศ

ข้อเสนอแนะต่อระบบเฝ้าระวังปัญหา : แนวทางในการป้องกันแก้ไขปัญหา ผู้ต้องขังวัยหนุ่ม-สาว คดียาเสพติดมิให้กระทำผิดซ้ำ ๑) การสร้างและพัฒนาให้เกิดระบบ/โครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างความเข้มแข็ง ภายในจิตใจแก่ผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดที่มีประสิทธิภาพ ๒) ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการ ในการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังต้องอยู่บนฐานของความเป็นจริง รวมทั้งการสร้างและพัฒนาโปรแกรมที่เฉพาะเจาะจง ในการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง ๓) สร้างและพัฒนาระบบที่ช่วยให้มีการประคับประคอง/ หนุนช่วยผู้ต้องขังที่เพิ่งพ้นโทษ เช่น การสร้างศูนย์รับเรื่องตามจังหวัดต่าง ๆ ๔) การให้ความสำคัญกับการถอด บทเรียนการทำงานของเรือนจำ/ทัณฑสถานที่มีผลงานโดดเด่นในการสร้างระบบกลไกที่สามารถป้องกันและ แก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำได้อย่างเป็นรูปธรรมในฐานะนวัตกรรมใหม่ ๕) พัฒนาให้มีระบบวัดและประเมิน ผลสำเร็จในการอบรมแก้ไขผู้กระทำผิด ด้านการเฝ้าระวังปัญหาในระดับสังคม คือ ๑) ช่วงวัยที่ต้องเฝ้าระวัง เป็นอย่างมากคือ ช่วงอายุ ๑๒ ปี เป็นต้นไป การเฝ้าระวังจำเป็นต้องสร้างให้เกิดกิจกรรมที่ช่วยสร้างและ สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาทางด้านความคิดและจิตใจแก่ดึก โดยการให้การศึกษาแบบทางเลือกซึ่งเปิดโอกาส ให้เด็กและเยาวชนได้พัฒนากระบวนการทางความคิด ๒) ควรมีการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษ และพิษภัยของยาเสพติด ตลอดจนองค์ความรู้เกี่ยวกับโทษทางกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

This survey study focuses on three following objectives; 1) to investigate factors relates to re-offending of the young offenders, 2) to study problems and obstacles in rehabilitating the young offenders, 3) to find the solutions to deter re-offending among the young offenders. Data has been collected and analyzed from 248 questionnaires and unstructured 22 interviews with the young offenders. The questionnaires respondents aged between 18-25 years old, who were convicted on drug-related offenses and have been imprisoned in 6 correctional institutions; the Central Women Correctional Institution, the Central Correctional Institution for Young Offenders, Lampang Correctional Institution for Drug Addicts, Khon Kaen Correctional Institution for Drug Addicts, Rayong Central Prison, and Songkhla Correctional Institution for Drug Addicts. The data are statistically analyzed with chi-square values in statistical significance at the level of 0.05. Twenty two young offenders, aged between 18-25 years old, from these 6 correctional institutions are selected and given an unstructured interviews by the researchers.

Results of the study indicate that majority of the offenders are male, aged between 24-25 years old, and declared themselves as Buddhist. The majority of the offenders committed their first-time offense at the age under 18 years old. Most of the second offending occurred at age between 18-23 years old and 74.6 per cent of the respondents reported that the third-time offending occurred at age between 18-20 years old. The majority of sentencing for the offenses is less than 2 years of imprisonment. The majority of the respondent is single with the educational level at elementary school. More than half of them were wage laborers with income rate between 4,001-6,000 baht/month. The majority of the respondent is the first child of the family with separated or divorced parents. Most of the offenders has been convicted for second offense and living with their parents whose residences are in urban communities. Social environment factors such as associate with addicted friends, friends have been convicted and the family rejection on addicting behavior are closely related to re-offending. The study also found that the age at the first offense, term of imprisonment for the first offense, and the occupation of the offenders before arrested are found to be highly related to the re-offending.

According to the qualitative data, the consistent factors causing re-offending can be analyzed into 2 categories 1) the factor that brings about to the first offense is related to the characteristics

and the culture of youth; impetuousness, inquisitiveness, peer and family pressure, necessity to support their living, circumstance surrounded by drug or narcotic; 2) the factors that leads to the second and the third offenses are psychological and mental incompetence, high risk environment, and addictive behavior.

Problems and obstacles in drug rehabilitation programs include: 1) the basic correctional programs, such as education, career training, including moral education are not meet with the needs of the offenders. Training courses, especially, the career training do not suit to the need of the offenders and the demand of market 2) The officers and the correctional institutions are unable to control and to provide the basic needs thoroughly because of the raising number of offenders while the budget is limited 3) follow up process and supervision for the released offenders are limited 4) social environment is not supportive for prevent the re-offending behavior.

The study suggests that 1) effective psychological support programs should be created 2) the specific and suitable programs should be designed for individual offenders 3) the supporting systems for the released offenders such as to set up the service center in each district should be set up 4) the best practice for drug rehabilitation programs should be developed and implemented 5) assessing and evaluating measures for drug rehabilitation program should also be developed. The preventive programs should be set for the specific target group particularly the youth aged around 12 and upper. The preventive method should be combined with the activities that instill and moral support. The youth should be educated and acknowledged about the dangers of narcotics and the drug related law.